

[Vpiši šolo, organizacijo]

Maribor, 29. 3. 2022

VABILO K VEČANJU PARTICIPACIJE MLADIH

Spoštovani [vpiši ime in priimek odgovornega]

vključevanje mladih v aktivno udejstvovanje v družbenem življenju je v Sloveniji in Evropi že nekaj let v upadu. Zato smo v nevladni organizaciji Zavod PIP – Pravni in informacijski center Maribor, pripravili projekt z naslovom *Novi mladi demokrati*, s katerim želimo povečati družbeno aktivacijo in participacijo mladih ter jih tako vzpodbuditi k aktivnemu državljanstvu. Kot praktičen primer v praksi izvedljive aktivacije smo izbrali participativni proračun, ki se izvaja v Mestni občini Maribor in pri katerem lahko sodelujejo mladi od dopolnjenega petnajstega leta.

Na vas se obračamo v želji po sodelovanju. V aktivacijo želimo vključiti čim več mladih in priložnost za to vidimo tudi v sodelovanju s srednjimi šolami. Zato želimo na vaši šoli mladim predstaviti možnosti in prednosti njihovega sodelovanja v občinskem participativnem proračunu.

Hkrati pa želimo tudi strokovne delavce, zaposlene v šolah, opremiti z znanjem o pristopih in načinih večanja družbene participacije pri mladih. V ta namen smo za strokovne delavce pripravili priročnik za razvijanje participacije pri mladih, z metodami dela z mladimi, njihovega motiviranja ter spodbujanja aktivne participacije. V priročniku so na primeru ene od mariborskih srednjih šol predstavljene tudi primeri vključevanja tovrstnih vsebin v šolski program.

Na vaši šoli želimo izvesti dve obliki delavnic. Prva je namenjena strokovnim delavcem, kjer predstavimo strokovni priročnik in orodja za delo z mladimi. Pridobljeno znanje bodo lahko vaši strokovni delavci uporabljali pri vsakodnevnem delu z mladimi. Druga je namenjena delu z mladimi, za njihov motivacijo za aktivno participacijo in posredovanje znanj potrebnih za sodelovanje v participativnem proračunu.

Priročnik za strokovne delavce so pripravili strokovnjaki in strokovnjakinje iz Slovenije in Portugalske, od koder prihaja naš projektni partner, ki bo v njihovem okolju izvajal podobne aktivnosti. Vsebine iz priročnika so navedene v prilogi 1.

V sklopu projekta *Novi mladi demokrati* bomo izvajali izobraževalne delavnice za mlade tudi v mladinskih centrih, nevladnih organizacijah in mestnih četrtih.

Ker želimo mlade tudi skozi naš projekt vključiti v izvajanje mariborskega participativnega proračuna, ki se bo pričel izvajati v naslednjih mesecih in ob tem uloviti še preostanek šolskega leta, predlagamo izvedbo delavnic v mesecu aprilu in maju.

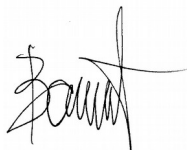
Projekt financira Evropska skupnost v sklopu programa Erasmus+. Partnerja v projektu smo Zavod PIP (prijavitelj) in nevladna organizacija Psientifica iz portugalskega mesta Aguede. Več informacij o projektu je v prilogi 2.

Zavod PIP je bil pobudnik ponovne uvedbe izvajanja participativnega proračuna v Mestni občini Maribor. Vodstvo mariborske občine smo v letu 2020 prepričali v korist participativnega proračuna in sodelovali pri njegovem uvajanju in izvedbi. Smo tudi člani delovne skupine Mestne občine Maribor za izvedbo participativnega proračuna. Pravkar poteka priprava novega ciklusa izvajanja participativnega proračuna za leti 2023 – 2024. Smo tudi člani Strateške delovne skupine za participativni proračun pri Skupnosti občin Slovenije. Participativni proračun smo pomagali uvajati tudi v občini Lovrenc na Pohorju, Mestni občini Ptuj ter v občinah Benedikt in Ruše. V sklopu naših rednih dejavnosti izvajamo tudi več programov za mlade.

Resnično upamo in si želimo, da se odločite za sodelovanje z nami. Skupaj lahko mlade bolj uspešno motiviramo in izobražujemo za aktivne državljanke in državljane.

Z veseljem vam bomo odgovorili na vaša vprašanja, bodisi osebno, telefonsko ali po elektronski pošti.

Lep pozdrav,
Borut Osonkar

(031 286 313, borut.osonkar@zavodpip.si)

PRILOGA 1: Prikaz vsebine priročnika *Jasno&Glasno*

»*Občinski participativni proračun – kako deluje in kje vključiti mlade*«, Borut Osonkar, Zavod PIP. Opis koncepta in postopka.

»*Participativni proračun - dobra praksa za spodbujanje sodelovanja mladih. Primer Agueda/Portugalska*«, Daniela Costa, Centro de juventude de Águeda.

»*Uporabne značilnosti participacije mladih v družbenih procesih*«, dr. Andrej Kirbiš, Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta. Opis: kateri družbeni dogodki motivirajo mlade k javnemu delovanju, katere teme ali vsebine jih aktivirajo, na kakšen način se najpogosteje odzovejo, priporočila za motivacijo mladih.

»*Učni proces - priložnost za družbeno aktiviranje mladih?*«, prof. Barbara Bedenik (II. gimnazija Maribor). Opis: kako lahko učitelji v učnem procesu mlade informirajo, učijo in motivirajo k vključevanju v javne procese soodločanja, pri katerih učnih predmetih se lahko vključi tema participativnega proračuna in večanje aktivne participacije.

»*Strategije in metode za dostop do mladih in njihovo mobilizacijo za sodelovanje pri javnem odločanju v procesih javnega odločanja*«, Daniela Costa, Centro de juventude de Águeda. Opis: strategije, metode, izkušnje in dobre prakse. Primer Agueda/Portugalska.

»*Moderiranje dogodkov – kako pritegniti in organizirati mlade*«, Staša Dabič Perica, Zavod PIP. Opis: kaj je moderiranje in zakaj je potrebno; primerni tipi moderirane delavnice (open space, world cafe ipd.) pri delu z mladimi; kratek opis primernih tipov delavnic; izbor enega tipa in njegov podrobnejši opis z materialom, ki se uporablja za izbrani tip delavnice.

»*Strategije dostopa do mladih in njihova aktivacija skozi elektronske medije*«, Domen Savič, Inštitut državljani D. Opis: katere digitalne kompetence za participacijo mladih v odločevalskih procesih potrebujejo izobraževalci mladih; kibernetika zasebnost in varnost; medijska pismenost; medijska reprezentacija kot reflektiranje politične razprave.

»*Nevladne organizacije - priložnost za družbeno aktiviranje mladih?*«, Urška Breznik, Pekarna magdalenske mreže. Opis: ali je delovanje nevladnih organizacij in njihovo delo z mladimi lahko priložnost za večje družbeno aktiviranje mladih? Kako (lahko) NVO nagovorijo, aktivirajo, motivirajo ali organizirajo mlade za participacijo pri odločanju o javnih zadevah?

»*Prostovoljstvo – priložnost za družbeno aktiviranje mladih?*«, Tjaša Arko, Slovenska Filantropija. Opis: ali je prostovoljstvo, delo v prostovoljskih organizacijah in delo s prostovoljci lahko priložnost za večje družbeno aktiviranje mladih? Kako se (lahko) preko prostovoljstva nagovori, aktivira, motivira ali organizira mlade za participacijo pri odločanju o javnih zadevah?

»*Nevarnosti in pasti elektronskih medijev/spletnih informacijskih tehnologij, ki jih uporabljajo mladi*«, Inštitut državljani D. Opis: kaj moramo vedeti o nevarnostih; demokratična participacija in družba nadzora; družbeni aktivizem in medijska pismenost; družba nadzora ali odprta družba.

»*Družba in država – možnosti participacije mladih*«, Borut Osonkar, Zavod PIP. Opis: prikaz razlike med konvencionalno in nekonvencionalno družbeno participacijo, s praktičnimi primeri.

PRILOGA 2: Kratek opis projekta *Novi mladi demokrati*

Zanimanje mladih Evropejcev za aktivno udejstvovanje v političnem in družbenem življenju je v upadu. »Standardni Eurobarometer 94« v Sloveniji kaže najmanj zadovoljstva med vsemi državami EU z delovanjem demokracije v svoji državi, kar 75% vprašanih ni zadovoljno z njenim stanjem. Raziskava »Slovenska mladina 2018/2019« je pokazala, da v 2018 skoraj vsak drugi mladi ne kaže zanimanje za politiko. Pri participativnem proračunu v Mariboru je sodelovalo samo 12% mladih med 15. in 29. letom. Mladi niso aktivni državljani.

Hkrati mladi kažejo več interesa za nekonvencionalne, nebirokratske in neinstitucionalizirane načine demokratične participacije. Zato želimo izdelati izobraževalno in motivacijsko orodje za večanje aktivne participacije mladih. Kot vzvod za aktivacijo mladih v njihovem okolju uporabljamo obstoječe občinske participativne proračune.

Z našimi dejavnostmi nagovarjamo izobraževalce mladih in tudi neposredno mlade. Izobraževalce mladih (učitelji, mladinski delavci) opremljamo z izobraževalnim orodjem in materiali za vključevanje in motiviranje mladih za sodelovanje v občinskih participativnih proračunih (priprava predlogov in glasovanje o predlogih). Mlade nagovarjamo in motiviramo z medijsko kampanjo v njihovih življenjskih okoljih.

Aktivnosti izvajamo v času izvajanja participativnih proračunov v Mariboru, okolici Maribora in v Aguedi (Portugalska). Dejavnosti na Portugalskem izvaja naš partner, nevladna organizacija Psientifica.

Glavne aktivnosti projekta:

- izvedba izobraževanj za izobraževalce mladih
- izvedba izobraževalnih in motivacijskih dogodkov za mlade v njihovem lokalnem okolju
- priprava javno dostopnih izobraževalnih materialov za izobraževalce
- priprava javno dostopnih info/izobraževalnih materialov za mlade
- izvedba informacijske kampanje (ciljna skupina mladi)
- delovanje strokovnega odbora
- izmenjava strokovnih izkušenj z mednarodnim partnerjem.

Vsi izdelki (izobraževalni dokumenti, analize, izročki, predstavitve, grafike, ipd.) bodo javno dostopni in uporabni za nepridobitne namene (v skladu z licenco Creative Commons).

Cilji projekta:

- večja obveščenost in motivacija mladih za sodelovanje v družbenih participativnih procesih
- večja udeležba mladih v participativnem proračunu in v procesih javnega sodelovanja
- senzibilizirani in izobraženi izobraževalci mladih, opremljeni z znanjem o procesih aktiviranja mladih

- izdelani dokumenti za delo z mladimi na področju vključevanja mladih v družbene participativne procese
- večja senzibilnost javnosti za participativne demokratične procese
- vzpostavitev primera dobre prakse izobraževanja, motiviranja in vključevanja mladih v procese javnega soodločanja.

Trajanje projekta: november 2021 - oktober 2022.

Vrednost projekta: 60.000 EUR.

Financer: Evropska Skupnost, Generalni direktorat za izobraževanje, mladino, šport in kulturo pri Evropski komisiji.

Prijavitelj in nosilec projekta je Zavod PIP, partnerska organizacija je Psientifica, Agueda, Portugalska.